

[Lange.]

ved disse Bestemmelser er tilsikret Handelsstanden Indflydelse ved Besættelsen af Stillinger som Mæglere og autoriserede Vejere og Maalere. En saadan Indflydelse synes mig at være naturlig og kun en Fortsættelse af hidtil gældende Praksis. Blandt de Regler, der er indført for Begrænsning af de større Indtægter, som oppebæres af nogle ganske faa autoriserede Vejere og Maalere, synes jeg, at Bestemmelsen om en Maksimumsbegrænsning ved 15 000 Kr. ikke er heldig. Jeg havde helst set, at man ikke havde sat denne Grænse; for det første, fordi det er i ganske faa Tilfælde, man kan komme ud over den Grænse — det spiller ikke nogen Rolle med Hensyn til de Beløb, der kan komme ind —, men ogsaa fordi jeg synes, at denne Bestemmelse i nogen Grad maa svække de Mennekers Interesse for den Opgave, de har, og fordi, hvad jeg frygter mest, det kan medføre, at Institutionen autoriserede Vejere og Maalere i Stedet for som nu at virke ved en købmandsmæssig Administration gaar over til at blive en mere bureaukratisk Institution. Jeg tror ikke, man fra Handelsstandens Side er glad ved denne Ændring, men det er jo ikke noget meget afgørende Spørgsmaal, i Særdeleshed da det kun er ganske faa Byer, dette Spørgsmaal kommer til at berøre.

Jeg er tilfreds med, at man nu faar en Ordning af det gamle Stridsspørgsmaal om Hammerum-Privilegiets Bortfald. Jeg kan forstaa, at man af Hensyn til dem, der nu har dette Privilegium, ikke kan lade det falde bort uden Overgangsbestemmelser, selv om mange havde ønsket, at det maatte falde bort straks, og jeg synes, man maa erklære sig tilfreds med, at efterhaanden som de, der nu er Indehavere af disse Bevillinger, ikke kan fortsætte længer, skal Privilegiet falde bort. Man maa formentlig fra alle Sider erkende, at Bestemmelserne paa dette Omraade har været ganske forældede.

Mine Partifæller i det andet høje Ting har stillet et Ændringsforslag, der gaar ud paa, at Brugsforeninger og andre Andelsforeninger i næringsretlig Henseende og med Hensyn til Erhvervelse af Næringsbevis skulde stilles lige med selvstændige erhvervsdrivende og Aktieselskaber. Jeg beklager meget, at man ikke har kunnet faa Tilslutning til Gennemførelsen af dette Retfærdighedskrav. Jeg forstaaer ikke, at man fra saa afgørende Sider indenfor Rigsdagen modsætter sig Gennemførelsen af denne Ligestillethed. Jeg synes, det er en Uretfærdig-

hed. Jeg kan ikke være enig med den ærede Ordfører for Socialdemokratiet i, at det ikke er af nogen Betydning, at det er en Strid om Ord. Jeg tror, man fra alle Sider indenfor dansk Byerhverv vil se saaledes paa det, at det er en Uretfærdighed, man begaar overfor disse Erhverv, ved ikke at stille Brugsforeningerne under samme Vilkaar som de selvstændige næringsdrivende, og det er ikke mindst en Uretfærdighed, fordi man bruger det som Grundlag for den Skattefrihed, som Brugsforeningerne nyder godt af, og som bliver dobbelt uretfærdig, naar denne Skattefrihed kommer til at virke, som den gør, som en Fritagelse for Beskatning af de Reserver, der maa lægges hen af selvstændige erhvervsdrivende, og som Lovgivningsmagten kræver lagt hen af Aktieselskaber i de gode Aar, for at man kan imødegaa de vanskelige Aars Tab. Det maa blive en Uretfærdighed, naar disse nødvendige Reserver skal beskattes og beskattes haardt for de selvstændige Erhvervsdrivende og Aktieselskaber, men er skattefri, naar det gælder Andelsselskaber. Det er ikke Konkurrence paa lige Fod, og jeg tror, man fra alle Sider vilde være bedst tjent med at stille Andelsselskaber paa lige Fod med de selvstændige næringsdrivende.

I § 12 findes Bestemmelserne om offentlige Institutioners Næringsadkomst. Jeg kunde have ønsket, at det var blevet fastslaaet, at offentlige Institutioner overhovedet ingen Ret havde til at drive Næring ud over hævdunden Ret til at drive Gas-, Vand- og Elektricitetsværker. Efter de Udtalelser, den ærede Ordfører for Socialdemokratiet fremkom med, skulde man tro, at der var blevet gjort Indvendinger imod, at Kommunerne driver disse Former for Næring. Jeg kender imidlertid ingen, der har gjort Indvending imod, at Kommunerne drives Gas-, Vand- og Elektricitetsværker. Men vi fra vor Side maatte ønske, at ud over disse Former for Næringsvirksomhed skulde Kommunerne ikke have nogen Ret til at drive Næring. Jeg tror, alle Parter var bedst tjent med, at det var blevet fastslaaet i Næringsloven. Man kan vel nok sige, at Stats og Kommuners Næringsvirksomhed ikke har været nogen Succes. Statens Handelsvirksomhed under Krigen efterlader ikke Minder, der kunde fremkalde Ønsker om at vende tilbage til disse Forhold, og kommunale Forsøg i samme Retning tror jeg man kan sige frister ikke til igen at aabne større Næringsvirksomhed for Kommunerne. Jeg mener derfor, det havde været heldigt, om man havde kunnet enes om Bestemmelser, der helt forbød Kommuner at drive Nærings-